

Sygn. akt II Ka 729/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący SSO Jerzy Kozaczuk

Protokolant st. sekr. sąd. Anna Sieczkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 3 stycznia 2017 roku

sprawy Ł. O.

obwinionego z art. 92 a kw

z powodu, apelacji wniesionej przez obrońcę obwinionego

od wyroku Sądu Rejonowego w Garwolinie

z dnia 12 października 2016r., sygn. akt II W 717/15

zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy; zasądza od obwinionego Ł. O. na rzecz Skarbu Państwa 80 złotych kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Sygn. II Ka 729/16

UZASADNIENIE

Ł. O. został obwiniony o to, że w dniu 17 maja 2015 roku o godzinie 9:13 w miejscowości P. na ulicy (...), województwa (...), kierując samochodem marki A. (...) o nr rej. (...) w obszarze zabudowanym przekroczył dozwoloną prędkość jazdy o 39 kilometrów na godzinę (89/50),

tj. o czyn z art. 92a kw

Sąd Rejonowy w Garwolinie wyrokiem z dnia 12 października 2016 r., sygn. II W 717/15:

I. obwinionego Ł. O. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za ten czyn na podstawie art. 92a kw w zw. z art. 24 § 1 i 3 kw wymierzył obwinionemu karę grzywny w kwocie 100 /stu/ złotych;

II. zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 130 /stu trzydziestu/ złotych tytułem kosztów postępowania, w tym 30 (trzydzieści) złotych opłaty.

Apelację od przedstawionego wyżej wyroku wniósł obrońca obwinionego, zaskarżając go w całości oraz zarzucając mu:

1) obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 92 kpk w zw. z art. 410 kpk w zw. z art. 5 § 2 kpk w zw. z art. 7 kpk, poprzez dokonanie przez Sąd dowolnej a nie swobodnej oceny dowodów, a mianowicie uznanie obwinionego za winnego popełnienia zarzucanego mu wykroczenia pomimo niedysponowania przez Sąd kompletnym materiałem dowodowym, nieprzeprowadzeniem przez Sąd dowodu na rozprawie, z których strona oraz obrońca mieliby możliwość zapoznania się w celu realizowania uprawnień procesowych, co w konsekwencji doprowadziło do rozstrzygnięcia przez Sąd niedających się usunąć wątpliwości na niekorzyść obwinionego;

2) obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 4 kpk w zw. z art. 7 kpk, poprzez dokonanie przez Sąd dowolnej a nie swobodnej oceny dowodów i przyjęcie wyłącznie za spójne i wiarygodne zeznania funkcjonariuszy Policji, natomiast uznanie wyjaśnień obwinionego Ł. O. za nieprawdziwe, kiedy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie wskazuje jednoznacznie jakie były okoliczności sprawy.

W następstwie tak sformułowanych zarzutów obrońca obwinionego wniósł o:

- 1) zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie Ł. O. od zarzutu popełnienia wykroczenia z art. 92a kw oraz zwolnienie obwinionego w całości od zapłaty kosztów sądowych;
- 2) zasądzenie kosztów obrony w postępowaniu pierwszej instancji i w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych, z uwzględnieniem kosztów dojazdów na rozprawy w niniejszej sprawie, które zostały wskazane w spisie kosztów z dnia 5 października 2016 r.

Na rozprawie apelacyjnej nikt się nie stawił.

Sąd Okręgowy w Siedlcach zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy obwinionego jako niezasadna, nie zasługiwała na uwzględnienie. Ani podniesione w niej zarzuty, ani przytoczona na ich poparcie argumentacja, nie dostarczyły podstaw do uznania kontestowanego orzeczenia za nietrafne.

Postępowanie dowodowe w niniejszej sprawie zostało przeprowadzone z należytą starannością i poszanowaniem proceduralnych zasad obowiązujących w polskim procesie karnym, stosowanych odpowiednio w sprawach o wykroczenia. Jak wynika z akt przedmiotowej sprawy, Sąd Rejonowy w Garwolinie prawidłowo zebrał i ujawnił konieczną ilość dowodów pozwalających na ustalenie stanu faktycznego przedmiotowego zdarzenia, a przeprowadzone przez ten Sąd postępowanie dowodowe nie wymaga uzupełnienia. Czyni ono zadość zasadom bezpośredniości i kontradyktoryjności. Tok rozumowania przedstawiony w pisemnych motywach rozstrzygnięcia jest zgodny ze wskazaniami wiedzy i zasadami doświadczenia życiowego, pozbawiony luk, czytelny i poprawny logicznie. Nie budzi również zastrzeżeń Sądu Okręgowego przeprowadzona przez Sąd I instancji ocena wszystkich ujawnionych dowodów oraz poczynione na ich podstawie ustalenia faktyczne. Wbrew twierdzeniom skarżącego, wynikający z zasady obiektywizmu nakaz ustawowy badania i uwzględnienia całokształtu okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i niekorzyść obwinionego znalazł swoje pełne odzwierciedlenie w przedmiotowej sprawie, a obwiniony i jego obrońca mieli niczym nie ograniczoną możliwość skorzystania z uprawnień procesowych im przysługujących. W niniejszej sprawie nie zaistniały także wątpliwości, jakich nie dało się rozstrzygnąć w drodze postępowania dowodowego, a tylko takie winny być rozstrzygnięte na korzyść obwinionego.

W ocenie Sądu Okręgowego, argumenty zawarte w apelacji obrońcy przedstawione w ramach obrazu art. 7 kpk stanowią jedynie polemikę z ustaleniami Sądu i sprowadzają się w istocie do ponownego przedstawienia wersji wydarzeń zaprezentowanej przez obwinionego w postępowaniu sądowym. Sąd Rejonowy odniósł się już do niej szczegółowo w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku, dokładnie wskazując, dlaczego nie zasługuje ona na uwzględnienie - jak wynika z zeznań M. S. i T. Z., obwiniony początkowo w ogóle nie negował faktu przekroczenia prędkości, kwestionując jedynie wysokość mandatu karnego, która w jego ocenie była zawyżona (200 zł) i domagając się ukarania go mandatem w wysokości 100 zł.

Celem uzupełnienia pierwszoinstancyjnego wyводу dodać jedynie można, iż na ocenę wiarygodności jego relacji wpływ miało także postulowanie przez niego w toku niniejszego postępowania przesłuchania żony A. O.. Obwiniony twierdził, iż żona towarzyszyła mu w dniu zdarzenia podczas podróży autem i kontroli policyjnej, jaka miała miejsce w G.. Okoliczności tej nie potwierdziła jednak wyżej wymieniona przesłuchana przez Sąd Rejonowy w Częstochowie w drodze pomocy sądowej. Analogicznie zeznali funkcjonariusze Policji.

Nie sposób zgodzić się także ze stanowiskiem obrońcy obwinionego, który w ramach wywiedzionej apelacji podnosi, iż zeznania funkcjonariuszy Policji M. S. i T. Z. niesłusznie zostały obdarzone przez Sąd Rejonowy przymiotem wiarygodności. W uzasadnieniu pierwszoinstancyjnym wskazano na przyczyny obdarzenia tychże depozycji wiarą, wskazując, iż brak jest jakichkolwiek okoliczności, które mogłyby wskazywać na brak obiektywizmu tych świadków. Przede wszystkim są oni osobami obcymi w stosunku do Ł. O., a w dniu zdarzenia wykonywali oni jedynie swoje czynności służbowe, poruszając się nieoznakowanym radiowozem. Zdaniem Sądu, okoliczność ta spowodowała, iż obwiniony nie zwolnił prędkości, kiedy miał okazję zauważyć ów nieoznakowany pojazd. Funkcjonariusze Policji mają obowiązek reagować na wszystkie przypadki naruszenia obowiązujących norm prawnych, w tym także przepisów o ruchu drogowym, byleby czynili to zgodnie z obowiązującymi przepisami. Do obowiązków funkcjonariuszy - nawet w przypadku dokonywania przez nich w danym czasie czynności służbowych niezwiązanych z kontrolą ruchu drogowego - należy m.in. reagowanie na nieprawidłowe zachowanie kierujących pojazdami i nie można im z tego tytułu czynić zarzutów, twierdząc, iż są bezpośrednio zainteresowani wynikiem postępowania. Ze znajdującego się w aktach sprawy świadectwa legalizacji wynika, iż wykorzystane przez nich urządzenie do pomiaru prędkości w dacie pomiaru wskazanej w zarzucie z wniosku o ukaranie (17.05.2015 r.) posiadało aktualną legalizację ważną do dnia 31.10.2015 r. Sąd Odwoławczy nie znalazł jakichkolwiek podstaw ku wnioskowaniu, iż skierowanie przez Komendę Miejską Policji w G. wniosku o ukaranie obwinionego na podstawie dowodów w postaci zeznań w/w funkcjonariuszy było bezpodstawne i aby zatrzymali oni obwinionego jedynie z chęci uzyskania lepszych wyników w służbie. Świadkowie dokonujący kontroli obwinionego w dniu zdarzenia nie znali wcześniej Ł. O., zamieszkującego w innym województwie ((...)), nie mieli z nim jakiegokolwiek styczności, tym bardziej konfliktów, i tym samym trudno im przypisać chęć bezpodstawnego obciążania go i kierowania przeciwko niemu wniosku o ukaranie za wykroczenie drogowe. Ponadto, zważyć należy, że funkcjonariusze Policji nie narażaliby się świadomie na odpowiedzialność karną z art. 233 § 1 kk za składanie fałszywych zeznań, pociągającą za sobą zwolnienie ze służby wiedząc, że przeciwko ich twierdzeniom mogłyby świadczyć inne wiarygodne dowody. Dodać przy tym należy, iż Sąd Okręgowy procedując w innych, podobnych sprawach z terenu powiatu (...), nie stwierdził przypadków gromadzenia przez funkcjonariuszy Policji fałszywych dowodów, zmierzających do poprawienia statystyki służbowej. Ich zeznania są jasne, pełne i wzajemnie się uzupełniają, a także korespondują z innymi dowodami ujawnionymi na rozprawie, a w szczególności z treścią notatki urzędowej z dnia 17.05.2015 r. Słusznie zostały zatem uznane za wiarygodne, a Sąd Odwoławczy w pełni podziela ich ocenę dokonaną przez Sąd I instancji.

W zakresie oceny wyjaśnień obwinionego i zeznań świadków Sąd Odwoławczy stwierdził, iż skarżący w istocie nie prezentuje żadnych argumentów, które podważałyby logikę wywodów Sąd meriti oraz sprzeczność jego ocen z wymogami płynącymi z art. 7 kpk w zw. z art. 8 kpw.

Odnosząc się kolejnego zarzutu – obrazy art. 410 kpk, zaznaczyć należy, iż fakt braku nagrania z wideo rejestratora przebiegu zdarzenia, na co stanowczo zwraca uwagę skarżący, w żadnym razie nie dowodzi, iż nie doszło do popełnienia wykroczenia. Przekonanie obrońcy, iż zapis z nagrania świadczyłby o niewinności jego mocodawcy pozostaje tylko i wyłącznie subiektywnym odczuciem skarżącego, nie mającym przełożenia na materiał dowodowy. Takim materiałem dowodowym są natomiast zeznania M. S. i T. Z..

Obraza art. 410 kpk w zw. z art. 82 § 1 kpw zachodzi wówczas, gdy przy wyrokowaniu Sąd opiera się na materiale nieujawnionym na rozprawie lub gdy opiera się na części materiału ujawnionego. Żadna z tych sytuacji nie zaistniała w przedmiotowej sprawie. Dowód z zapisu wideo nie mógł zostać ujawniony, albowiem został skasowany z uwagi na upływ czasu i policyjne ograniczenia proceduralne związane z przechowywaniem takich dowodów. Sam natomiast fakt, że ustalenia faktyczne w danej sprawie mogą zostać poczynione jedynie w oparciu o dowody uznane za wiarygodne, a nie o te, które zostały uznane za niewiarygodne, co jest przecież rzeczą oczywistą, nie oznacza, że Sąd ferujący wyrok dopuścił się obrazy przepisu art. 410 kpk (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 2016 r., sygn. III KK 382/15, KZS 2016 nr 7-8, poz. 47, Legalis Numer 1430500). Podnieść w tym miejscu należy, iż powyższy zarzut mógłby zostać uznany za uzasadniony, i ile, obwiniony już na etapie postępowania wyjaśniającego wnioskowałby o jego przeprowadzenie, co w przedmiotowej sprawie nie miało jednak miejsca.

Zaznaczyć także należy, iż skarżący nie ma także racji twierdząc, iż Sąd I instancji nie przeprowadził dowodów na rozprawie, a obwiniony i jego obrońca mieli ograniczoną możliwość skorzystania z uprawnień procesowych im przysługujących. Sąd Rejonowy przesłuchał na kolejnych rozprawach, w których uczestniczył obrońca obwinionego, zarówno Ł. O., jak i świadków. W dniu 05 października 2016 r., postanowił ujawnić i zaliczyć w poczet materiału dowodowego bez odczytywania, co wymaga podkreślenia - za zgodą stron – wskazane dowody (k. 74v-75). Zarówno obwiniony, jak i jego obrońca mieli nieograniczony dostęp do akt sądowych, brak jest również jakichkolwiek podstaw ku wnioskowaniu, aby ich prawo do wypowiedzi na tychże rozprawach było organiczne w jakikolwiek sposób.

Sąd II instancji nie podzielił również zarzutu naruszenia przepisu karnoprosesowego art. 5 § 2 kpk, albowiem stan zgromadzonych w przedmiotowej sprawie dowodów pozwalał na ustalenie faktów i nie stwierdzono wątpliwości, o jakich mowa w tym przepisie. O złamaniu dyrektywy in dubio pro reo zawartej w art. 5 § 2 kpk w zw. z art. 8 kpw nie można mówić w sytuacji, w której Sąd ferujący wyrok dokonując oceny dwóch przeciwstawnych w swojej wymowie co do sprawstwa obwinionego dowodów, wybiera jeden z nich i stosowanie do wymogów art. 7 kpk w zw. z art. 8 kpw i art. 410 kpk w zw. z art. 82 § 1 kpw, wybór ten należy uzasadniać.

Jak orzekł Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 19 października 2016 r., sygn. IV KK 314/16, wskazując na naruszenie art. 5 § 2 KPK obrońca musi mieć świadomość tego, że o złamaniu zasady in dubio pro reo można mówić jedynie wtedy, gdy wątpliwości nie dające się usunąć rodzą się u organu procesowego, a nie u stron (Legalis Numer 1533438).

Na uwzględnienie nie zasługiwał również zarzut dotyczący złamania zasady obiektywizmu. Fakt że ustalenia faktyczne poczynione były przez Sąd w oparciu o dowody niekorzystne z punktu widzenia odpowiedzialności obwinionego, nie oznacza, że Sąd ten dopuścił się obrazy przepisów postępowania (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 31 maja 2016 r., sygn. II AKa 76/16, Legalis Numer 1522735).

Przypomnienia wymaga, iż jak wielokrotnie wskazywano w orzecznictwie SN i sądów powszechnych, naruszenie przepisu art. 4 kpk - zasady obiektywizmu, nie może nastąpić samoistnie, a jedynie poprzez uchybienie jakiemuś konkretnemu przepisowi ustawy karnoprosesowej. Przepis ten, ma charakter ogólny i nie regulują zasad postępowania w sprawach karnych, a tylko określają cel, do osiągnięcia którego służą konkretne, poszczególne przepisy KPK, mające owo postępowanie ukształtować prawidłowo (por. m.in. postanowienie SN z dnia 11 lutego 2015 r., sygn. III KK 408/14, Legalis Numer 1180596).

W realiach tej sprawy, obrazy wskazanych przez skarżącego przepisów karnoprosesowych nie stwierdził Sąd Odwoławczy poddając zaskarżony wyrok kontroli instancyjnej, dlatego również zarzut dotyczący naruszenia zasady obiektywizmu uznano za bezzasadny.

Zupełnie na marginesie, wobec okoliczności, iż wniesiona apelacja została sporządzona przez profesjonalnego pełnomocnika, należało przypomnieć, iż w niniejszej sprawie mamy do czynienia z wykroczeniem, a postępowanie toczyło się w trybie Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia. Tymczasem apelujący nietrafnie podnosi zarzuty obrazy przepisów Kodeksu Postępowania Karnego, nie wskazując jakichkolwiek przepisów KPW, na mocy których wskazane przez niego przepisy KPK mają zastosowanie w przedmiotowej sprawie. Zaznaczyć należy, iż przepis art. 4 kpk, art. 5 § 2 kpk i art. 7 kpk do spraw wykroczeniowych zastosowanie znajduje w myśl art. 8 kpw, zaś przepis art. 410 kpk w zw. z art. 82 § 1 kpw. Przepisy KPW nie przewidują jednak stosowania odpowiednio art. 92 kpk, zaś zgodnie z art. 1 § 2 kpw w postępowaniu w sprawach o wykroczenia, przepisy KPK stosuje się jedynie, gdy niniejszy kodeks tak stanowi. Nieprawidłowym i pozbawionym merytorycznych podstaw jest zatem podnoszenie zarzutu obrazy art. 92 kpk w sprawach o wykroczenia. Art. 410 kpk do spraw wykroczeniowych stosowany jest na podstawie art. 82 § 1 kpw. Zarzut obrońcy obwinionego z pkt 1) apelacji winien być zatem skonstruowany jako naruszenie art. 410 kpk w zw. z art. 82 § 1 kpw.

Jak wskazuje się w orzecznictwie na gruncie wzajemnych relacji art. 92 kpk i art. 410 kpk, kluczowym jest ujawnienie przez Sąd Rejonowy dowodów z postępowania przygotowawczego na rozprawie. W sytuacji, gdy Sąd wyrokował po

przeprowadzeniu rozprawy zarzut obrazy art. 92 kpk jest zbędny i nieadekwatny (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 09 listopada 2015 r., sygn. II AKa 118/15, LEX nr 2009598).

Nie znajdując podstaw do uwzględnienia apelacji, jak również nie stwierdzając zaistnienia którejkolwiek z bezwzględnych przyczyn odwoławczych określonych art. 104 § 1 kpw, podlegających rozważeniu niezależnie od granic zaskarżenia, stosownie do treści art. 437 § 1 kpk w zw. z art. 109 § 2 kpw, Sąd Okręgowy w Siedlcach zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

O kosztach procesu za postępowanie odwoławcze przed Sądem II instancji, orzeczono na podstawie art. 636 kpk w zw. z art. 119 kpw. Na kwotę 80 złotych składa się 30 złotych opłaty oraz 50 złotych zryczałtowanych wydatków za postępowanie drugoinstancyjne, których wysokość wynika z § 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 2001 r. w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 15.10.2001 r., Nr 118, poz. 1269).

Z tych względów, Sąd Okręgowy w Siedlcach orzekł jak w sentencji wyroku.